

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : การปรับปรุงสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุใ	ให้
เหมาะสมและปลอดภัย	

กอง/กลุ่ม: กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ/ กลุ่มส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ

หมายเลขเอกสาร : WI-XX-XX-04 หน้าที่ : 2/7

วันที่เริ่มใช้ : 30 พฤษภาคม 2559 แก้ไขครั้งที่ : 0

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานการปรับสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

2. ขอบเขต

ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่ปฏิบัติงานการปรับสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ทุกจังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัด สวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.) ทุกแห่ง

3. คำนิยาม

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย หมายถึง การปรับปรุงที่อยู่อาศัย ของผู้สูงอายุทั้งภายในและภายนอกบ้าน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในชุมชนให้เกื้อหนุนและเหมาะสมกับ การใช้ชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับผู้สูงอายุ อาทิ การทำทางลาด ราวจับบันไดและทางเดิน ไฟส่องสว่าง ห้องน้ำแบบนั่งห้อยขา ฯลฯ

ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อม จะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- มีฐานะยากจน หรืออยู่กับครอบครัวลูกหลานที่มีฐานะยากจน
- ผ่านเกณฑ์การพิจารณาของคณะทำงานปรับปรุงบ้านพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ
- บ้านที่ซ่อมแซม ต้องเป็นบ้านของตนเอง หรือครอบครัวลูกหลานที่ยากจน
- หากเป็นบ้านที่ปลูกในที่ดินของคนอื่นต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของบ้านหรือเจ้าของที่ดินเป็น ลายลักษณ์อักษร

4. ความรับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ มีอำนาจหน้าที่วางแผน และดำเนินการจัดสรรเงินงบประมาณ (งบดำเนินงาน) แก่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเพื่อดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุให้เหมาะสม และปลอดภัย รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัด สวัสดิการสังคมผู้สูงอายุทุกแห่ง มีอำนาจหน้าที่แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงบ้านพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และให้ คำปรึกษาแนะนำ กระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนคณะทำงานปรับปรุงบ้านพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุในการดำเนินการ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัยตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ

คณะทำงานปรับปรุงบ้านพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาดำเนินการปรับปรุง บ้านพักอาศัยของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน ซึ่งอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมและปลอดภัยต่อการใช้ ชีวิตประจำวันโดยลำพังอิสระให้ได้รับการปรับปรุงให้ได้มาตรฐานที่พักอาศัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุให้ดีขึ้น

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง	: การปรับปรุงสภาพแ	วดล้อมข	องผู้สูงอายุให้
	เหมาะสมและปลอดภ์	าัย	

กอง/กลุ่ม : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ/ กลุ่มส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ

หมายเลขเอกสาร : WI-XX-XX-04 หน้าที่ : 3/7

วันที่เริ่มใช้ : 30 พฤษภาคม 2559 แก้ไขครั้งที่ : 0

5. ระเบียบปฏิบัติ

5.1 พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11 (5) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย โดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือการบริการสาธารณะอื่น ๆ

5.2 หนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0406.6/38397 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2556 เรื่อง การเบิกค่าใช้จ่ายตาม โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้สูงอายุโดยชุมชนมีส่วนร่วม

6. ขั้นตอนและรายละเอียดการปฏิบัติงาน

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
1	วางแผน/จัดสรร งบประมาณ	2 สัปดาห์	- ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความ ต้องการของพื้นที่เป้าหมาย และผลการ ดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อประกอบการจัดทำ แผนการจัดสรรงบประมาณ	กลุ่มส่งเสริม สิทธิผู้สูงอายุ
2	จัดสรร งบประมาณ	1 สัปดาห์	2.1 จัดทำแผนการจัดสรรงบประมาณ (งบ ดำเนินงาน) การปรับปรุงสภาพแวดล้อม ผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัยแก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ทุกจังหวัด และศูนย์พัฒนาการ จัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุทุกแห่งตาม สภาพปัญหาและความต้องการ 2.2 จัดสรรเงินอุดหนุนๆ ตามแผนๆ ที่กำหนด	กลุ่มส่งเสริม สิทธิผู้สูงอายุ
3	จัดประชุมชี้แจงทำ ความเข้าใจและ เตรียมความพร้อม	2 สัปดาห์	จัดเวทีประชาคมตำบลเพื่อประชุม/ชี้แจงทำ ความเข้าใจโครงการฯ แก่เจ้าหน้าที่หน่วยงาน เครือข่ายพัฒนาสังคม ชมรมผู้สูงอายุ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ ประชาชนในพื้นที่	พมจ./ ศพส.

กอง/กลุ่ม : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ/ กลุ่มส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ

หมายเลขเอกสาร : WI-XX-XX-04 หน้าที่ : 4/7

วันที่เริ่มใช้ : 30 พฤษภาคม 2559 แก้ไขครั้งที่ : 0

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
4	แต่งตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุงบ้านพัก อาศัยของผู้สูงอายุ	1 สัปดาห์	 แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงบ้านพักอาศัย สำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 4.1 หัวหน้าหน่วยงาน พมจ. / ศพส. 4.2 เจ้าหน้าที่หน่วยงาน พมจ. / ศพส. 4.3 นายก อบต./ประธานเครือข่าย อพม./ ประธานชุมชน 4.4 เจ้าหน้าที่ อบต. 4.5 สมาชิกเครือข่าย อพม. 4.6 กรรมการชุมชน 4.7 ตัวแทนองค์กร/กลุ่ม 4.8 เจ้าหน้าที่การเงินของ พมจ. / ศพส. 	พมจ./ ศพส.
5	คัดเลือก บ้านพัก อาศัย	2 เดือน	- จัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อคัดเลือกบ้านพัก อาศัยของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน ซึ่งอาศัย อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม	พมจ./ ศพส.
6	สร้างความเข้าใจ/ ทำความตกลง การปรับปรุง บ้านพักอาศัย	1 สัปดาห์	- สร้างความเข้าใจและทำความตกลงขอ ปรับปรุงบ้านพักอาศัยกับเจ้าของบ้านพัก อาศัย/ผู้สูงอายุ	พมจ./ ศพส.

กอง/กลุ่ม : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ/ กลุ่มส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ

หมายเลขเอกสาร : WI-XX-XX-04 หน้าที่ : 5/7

วันที่เริ่มใช้ : 30 พฤษภาคม 2559 แก้ไขครั้งที่ : 0

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
7	ดำเนินการปรับปรุง บ้านพักอาศัยของ ผู้สูงอายุ	2 เดือน	ให้คำปรึกษาแนะนำ ติดตาม ควบคุม กำกับ ตรวจสอบการดำเนินการปรับปรุงบ้านพัก อาศัยของผู้สูงอายุของคณะทำงานฯ ในทุก ขั้นตอนของการดำเนินงาน 1. ขั้นการเตรียมการ: - จัดหาผู้มีวิชาชีพด้านการก่อสร้างทำหน้าที่ ประมาณการรายการวัสดุ ราคาวัสดุ พร้อมทั้งคำนวณระยะเวลาและจำนวนคน ที่ต้องการใช้ในการปรับปรุงบ้าน - จัดซื้อ/จัดหาวัสดุ และแรงงานในท้องถิ่น ดำเนินการปรับปรุงบ้านพักอาศัยของ ผู้สูงอายุ 2. ขั้นดำเนินการ: การปรับปรุงบ้านพักอาศัย ของผู้สูงอายุให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ กำหนดไว้	พมจ./ ศพส.
8	รายงานผล	1 เดือน	รายงานผลการดำเนินงานพร้อมภาพถ่าย ประกอบหลังดำเนินการแล้วเสร็จส่งให้กลุ่ม ส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุรับทราบ	พมจ./ ศพส./ กลุ่มส่งเสริม สิทธิผู้สูงอายุ

7. เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

- คู่มือโครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

กอง/กลุ่ม : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ/ กลุ่มส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ

หมายเลขเอกสาร : WI-XX-XX-04 หน้าที่ : 6/7

วันที่เริ่มใช้ : 30 พฤษภาคม 2559 แก้ไขครั้งที่ : 0

8. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

- 8.1 แบบสอบถามความต้องการของผู้สูงอายุในการซ่อมแซม/ปรับปรุงบ้านพักอาศัย (แบบฟอร์มที่ 1)
- 8.2 แบบรายงานรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและปลอดภัย (แบบฟอร์มที่ 2)
- 8.3 หนังสือให้ความยินยอมในการซ่อมแซม/ปรับปรุงบ้านพักอาศัยของผู้สูงอายุ
- 8.4 แบบประมาณการซ่อมแซม/ปรับปรุงบ้านพักอาศัยของผู้สูงอายุ
- 8.5 ใบเสนอราคา
- 8.6 ใบสั่งซื้อ
- 8.7 ใบสำคัญรับเงิน (แบบ 5)
- 8.8 แบบรายงานผลการดำเนินงาน/ผลเบิกจ่าย ประจำเดือน

9. เอกสารบันทึก

ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ	สถานที่จัดเก็บ	ระยะเวลาจัดเก็บ	วิธีจัดเก็บ
9.1 แบบสอบถามความต้องการ	พมจ./	กลุ่มส่งเสริมสิทธิ	10 ปี	จัดเก็บในแฟ้ม/
ของผู้สูงอายุในการซ่อมแซม/	ศพส.	ผู้สูงอายุ/		เรียงตามวัน
ปรับปรุงบ้านพักอาศัย		พมจ./		เดือนปีที่ปรับปรุง
(แบบฟอร์มที่ 1)		ศพส.		บ้านพักอาศัยของ
9.2 แบบรายงานรายชื่อผู้สูงอายุที่				ผู้สูงอายุ
ได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อม				
ให้เหมาะสมและปลอดภัย				
(แบบฟอร์มที่ 2)				
9.3 หนังสือให้ความยินยอมในการ				
ซ่อมแซม/ปรับปรุงบ้านพัก				
อาศัยของผู้สูงอายุ				
9.4 แบบประเมินค่าซ่อมแซม/				
ปรับปรุง				
9.5 ใบเสนอราคา				
9.6 ใบสั่งซื้อ				
9.7 ใบสำคัญรับเงิน (แบบ 5)				
9.8 แบบรายงานผลการดำเนินงาน/				
ผลเบิกจ่าย ประจำเดือน				

กอง/กลุ่ม : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ/ กลุ่มส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ

หมายเลขเอกสาร : WI-XX-XX-04 หน้าที่ : 7/7

วันที่เริ่มใช้ : 30 พฤษภาคม 2559 แก้ไขครั้งที่ : 0

10. ระบบการติดตามประเมินผล

ข้อกำหนด	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ความถี่	เอกสาร	หน่วยงาน
				ที่ใช้การจัดเก็บ	รับผิดชอบ
เป็นไปตามมาตรฐาน	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มี	ร้อยละ 100	ทุกเดือน	แบบรายงานผล	กลุ่มส่งเสริม
ระยะเวลาถูกต้อง	ฐานะยากจนและมี			การดำเนินงาน	สิทธิผู้สูงอายุ
	ความเดือดร้อนได้รับ			ตามตัวชี้วัด	
	การคุ้มครองพิทักษ์				
	สิทธิและเข้าถึงสิทธิขั้น				
	พื้นฐานตามกฎหมาย -				
	ภายในระยะเวลาที่				
	กำหนดไว้				

****